

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО – ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник ректора
з навчальної роботи
_____ Світлана ГІЛІНА
«28» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 33. ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Освітньо-професійна програма «Психологія»

Миколаїв - 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія праці» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» освітньо-професійної програми «Психологія».

Розробник: Віталій ПЕТЬКОВ – кандидат психологічних наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри психології Віталій ПЕТЬКОВ

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	05 «Соціальні та поведінкові науки»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		4-й	
		Семестр	
		8-й	
		Лекції	
		30 год.	
		Семінарські	
		26 год.	
		Самостійна робота	
		64 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю: Іспит	
Тижневих годин для: ОФН - 4 год.	Ступінь вищої освіти: бакалавр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для очної форми навчання 120 год.:

56 год. – аудиторні заняття, 64 год. – самостійна робота.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення освітнього компонента «Психологія праці» є забезпечення професійної компетентності майбутніх практичних психологів шляхом ознайомлення з психологічними закономірностями трудового процесу, психологічними вимогами до особистості працівника, а також формування навичок надання психологічної допомоги співробітникам організацій та іншим клієнтам.

Завдання курсу полягають у розкритті змісту та місця психології праці в системі наукового знання, висвітленні історії її становлення, законів, принципів, підходів, методів та психологічного сенсу праці. Крім того, курс спрямований на вивчення розвитку суб'єкта праці в процесі професіоналізації та професіогенезу особистості, професійної орієнтації та переорієнтації людини, вибору професії та побудови кар'єри. Також передбачено аналіз психологічних проблем стимулювання трудової діяльності та мотивації праці, питань успішності, працездатності та професійного потенціалу сучасного працівника, самореалізації особистості у різних видах професійної діяльності та психологічних аспектів вивчення професій у сучасних соціокультурних умовах.

У результаті вивчення освітнього компонента «Психологія праці» у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні:

СК 01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 11. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК 14. Здатність визначати й пояснювати психологічні механізми

формування, функціонування та розвитку психічних явищ, процесів, властивостей, виокремлювати причини та фактори, що диференціюють характер їх індивідуального функціонування та розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу літературних джерел, включаючи спеціальну термінологію для проведення дослідження.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх роз'яснення.

ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів відповідно до вимог замовника.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у процесі вирішення фахових завдань, демонструвати лідерські якості і вміння узгоджено працювати в аудиторії самостійно та під керівництвом викладача.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми в суспільстві.

ПРН 19. Враховувати індивідуальну варіативність становлення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Методологічні засади психології праці як наукової дисципліни

Тема 1. Психологія праці як галузь науки. Психологія праці як галузь психологічного знання про працю і працюючих. Структура праці. Психологія праці, як галузь психології, яка вивчає умови і розробляє шляхи і методи наукового обґрунтованого вирішення практичних завдань в області функціонування і формування людини, як суб'єкта праці. Суміжні області наукового психологічного і міждисциплінарного знання про людину і професії. Методологічні і теоретичні основи, предмет і завдання психології праці в цілях забезпечення оптимальних взаємозв'язків людини і трудового посту.

Тема 2. Становлення та розвиток наукових уявлень про психологію праці. Початок формування психології праці. Виникнення прикладної психології праці. Психотехніка та наукова організація праці. Коротка характеристика історії становлення і розвитку психології праці, як галузі наукового знання. Психологія праці як галузь наукового знання про працю і трудящих, що вивчає умови, розробляє шляхи і методи рішення практичних завдань в області формування і функціонування індивідуальних і групових суб'єктів праці. Психологія праці як професія і учбова дисципліна. Суміжні області психологічного і міждисциплінарного наукового знання про людину і працю. Історія вітчизняної і зарубіжної психології праці як прикладній психології у сфері господарського життя суспільства. Витоки психології праці: зарубіжна і вітчизняна психотехніка, гуманістичний напрям менеджменту, системний і ситуаційний підходи в менеджменті.

Тема 3. Професія як система соціальних відношень між людьми у трудовій діяльності. Специфіка діяльності психолога праці на підприємстві. Особливості роботи психолога праці у службах зайнятості та центрах профорієнтації. Основні функції та завдання психолога праці в різних установах: комплексна психодіагностика властивостей, якостей та систематичне вивчення соціальних і індивідуальних особливостей працівників; психологічне консультування керівників, підлеглих, колег, клієнтів, надання їм допомоги у самопізнанні, самоорганізації, творчому самовдосконаленні, подоланні негативних наслідків для їхньої особистості несприятливих умов довкілля; психогігієна, психопрофілактика з метою забезпечення повноцінного психічного існування, подолання впливу несприятливих факторів на особистість (спрямованості, емоційної сфери, здібностей тощо); експертна психологічна оцінка нових технологій, планів, програм, методів психологічної діагностики з метою визначення ступеня їх відповідності завданням творчого розвитку особистості. Права та обов'язки психолога праці.

Модуль 2. Психологічні аспекти становлення професійних кадрів

Тема 4. Професійна орієнтація та її специфіка. Професійна орієнтація як науково-практична система підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення. Місце профорієнтації в системі психології праці. Структура профорієнтації, її психологічний аналіз. Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці. Професіографія та її використання в профорієнтаційній роботі і професійному навчанні. Поняття трудової адаптації в психології праці. Психологічний аналіз рівнів трудової адаптації та їх взаємозв'язок. Види трудової адаптації та їх психологічна характеристика. Фактори, що впливають на трудову адаптацію. Соціально-психологічна адаптація як вид трудової адаптації професіонала. Причини трудової дезадаптації працівників. Умови подолання трудової дезадаптації.

Тема 5. Професійна інформація. Професійне навчання.

Структура і методи професійної інформації. Форми і способи використання професійної інформації. Процес обробки інформації (пошук, прийом, збір, впорядкування, оцінка, передача і зберігання). Інформаційні системи (організація, технологія, менеджмент). Інформаційне забезпечення

професійної орієнтації.

Тема 6. Професійний відбір. Професійна адаптація.

Психологічні основи профвідбору. Найм, підбір і професійний відбір. Етапи розробки системи прогнозування професійного потенціалу суб'єкта праці. Критерії професійної придатності. Методи діагностики здібностей і професійно важливих якостей фахівців. Технологія роботи психологів в центрах оцінки персоналу. Організаційні форми роботи по професійному підбору кадрів в організаціях (юридичні і етичні норми).

Тема 7. Психологічні особливості адаптації осіб зрілого та похилого віку. Психологічний аналіз рівнів трудової адаптації та їх взаємозв'язок. Види трудової адаптації та їх психологічна характеристика. Фактори, що впливають на трудову адаптацію. Соціально-психологічна адаптація як вид трудової адаптації професіонала. Причини трудової дезадаптації працівників. Умови подолання трудової дезадаптації. Види адаптації, які обумовлюють процес адаптації /зовнішні- об'єктні, внутрішні - суб'єктні. Критерії і методи оцінки адаптації робочих кадрів. Висунення кадрового резерву. Психологічна і соціально-психологічна реабілітація хворих інвалідів як засіб компенсації різних порушень фізичного і психічного здоров'я людини і як засіб поновлення ресурсів країни. Умови підбору професій і можливості компенсаторного пристосування людини до вимог професії.

Модуль 3. Особистісна орієнтація професійної діяльності та підготовка до неї

Тема 8. Суб'єкт праці та його структура. Природні властивості індивіда. індивідуально-психологічні властивості суб'єкта праці. Домінуючий емоційний фон й особистісні характеристики працівника. Статеві-вікова мінливість суб'єкта праці. Основні поняття теми: суб'єкт, особистість, індивідуальність, професійно значимі індивідуально - психологічні властивості, свідомість, професійна самосвідомість, особливості соціального досвіду, статево-вікова мінливість, спрямованість, активність, можливість, установка, мотив, мета, інтерес, переконання, ідеал, звичка рівень домагань, фрустрація, стрес, функціональний стан, внутрішній конфлікт, психологічна криза.

Тема 9. Психологічні проблеми формування професійних кадрів. Профорієнтація і профконсультація - комплексні соціальні проблеми і їх психологічні аспекти. Індивідуальна профконсультація як умова активізації самовизначення людини при виборі професії. Принципи, методи, обмеження в профорієнтаційній і профконсультаційній роботі. Основні поняття теми: професійна кар'єра, навчально-виховний процес, успішна кар'єра, психологічні особливості, криза професійного становлення.

Тема 10. Професійна атестація. Професійне консультування

Атестація трудових постів (посад) в організації на основі методів професіографії . Програми розставлення і переміщення кадрів в організації. Атестація працюючого персоналу. Висунення кадрового резерву.

Тема 11. Психологічні питання трудової адаптації і стабілізації робочих кадрів та підвищення професійної працездатності працівника. Виробнича адаптація, її сутність і види. Критерії та методи оцінювання

адаптації робочих кадрів. Психологічні стани які зумовлюють працездатність

Модуль 4. Соціально-психологічні взаємовідносини колективу

Тема 12. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі. Соціально-психологічні феномени в групі.

Психологія ділового спілкування. Методи забезпечення результативного спілкування. Конфлікт, його структура та причини виникнення, реагування на конфліктну поведінку працівника.

Модуль 5. Питання психологічної безпеки праці та ергономіки

Тема. 13. Психологічні фактори безпеки праці та ергономіка.

Фактори безпеки праці та психологічні засоби підвищення безпечної поведінки працівників у професійній діяльності. Психофізіологічні основи ергономіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин												
	очна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		сем	лаб.	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1. Психологія праці як галузь науки	9	2	2			5							
Тема 2. Становлення та розвиток наукових уявлень про психологію праці	13	4	4			5							
Тема 3. Професія як система соціальних відношень між людьми у трудовій діяльності	13	4	4			5							
Разом за модулем 1	35	10	10			15							
Модуль 2													
Тема 4. Професійна орієнтація та її специфіка	9	2	2			5							
Тема 5. Професійна інформація. Професійне навчання	9	2	2			5							
Тема 6. Професійний відбір. Професійна адаптація	9	2	2			5							
Тема 7. Психологічні особливості адаптації осіб зрілого та поважного віку	5					5							
Разом за модулем 2	32	6	6			20							
Модуль 3													
Тема 8. Суб'єкт праці та його структура	5					5							
Тема 9. Психологічні проблеми формування професійних кадрів	5					5							
Тема 10. Професійна атестація. Професійне консультування	9	4	4			5							

Тема 11. Психологічні питання трудової адаптації і стабілізації робочих кадрів та підвищення професійної працездатності працівника	9	2	2			5						
Разом за модулем 3	32	6	6			20						
Модуль 4												
Тема 12. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі	10	4	2			4						
Разом за модулем 4	10	4	2			4						
Модуль 5												
Тема 13. Психологічні фактори безпеки праці та ергономіка	11	4	2			5						
Разом за модулем 5	11	4	2			5						
Всього разом:	120	30	26			64						

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год	
		ОФН	ЗФН
1	Тема 1. Психологія праці як галузь науки.	2	
2	Тема 2. Становлення та розвиток наукових уявлень про психологію праці.	4	
3	Тема 3. Професія як система соціальних відношень між людьми у трудовій діяльності.	4	
4	Тема 4. Професійна орієнтація та її специфіка.	2	
5	Тема 5. Професійна інформація. Професійне Навчання.	2	
6	Тема 6. Професійний відбір. Професійна адаптація.	2	
7	Тема 7. Психологічні особливості адаптації осіб зрілого та похилого віку.		
8	Тема 8. Суб'єкт праці та його структура.		
9	Тема 9. Психологічні професійних проблеми формування кадрів.		
10	Тема 10. Професійна атестація. Професійне консультування	4	
11	Тема 11. Психологічні питання трудової адаптації і стабілізації робочих кадрів та підвищення професійної працездатності працівника.	2	
12	Тема 12. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі.	2	
13	Тема 13. Психологічні фактори безпеки праці та ергономіка.	2	
Всього:		26	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		ОФН	ЗФН
1	Тема 1. Психологія праці як галузь науки.	5	
2	Тема 2. Становлення та розвиток наукових уявлень про психологію праці.	5	
3	Тема 3. Професія як система соціальних відношень між людьми у трудовій діяльності.	5	
4	Тема 4. Професійна орієнтація та її специфіка	5	
5	Тема 5. Професійна інформація. Професійне навчання.	5	
6	Тема 6. Професійний відбір. Професійна адаптація.	5	
7	Тема 7. Психологічні особливості адаптації осіб зрілого та похилого віку.	5	
8	Тема 8. Суб'єкт праці та його структура.	5	
9	Тема 9. Психологічні проблеми формування професійних кадрів	5	
10	Тема 10. Професійна атестація. Професійне консультування.	5	
11	Тема 11. Психологічні питання трудової адаптації і стабілізації робочих кадрів та підвищення професійної працездатності працівника.	5	
12	Тема 12. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин у трудовому колективі.	4	
13	Тема 13. Психологічні фактори безпеки праці та Ергономіка.	5	
Всього:		64	

Для самостійної роботи здобувачів вищої освіти виносяться два типи завдань. Завдання теоретичного характеру, які недостатньо ґрунтовно розглянуті в межах лекційних занять, виносяться для самостійного опанування здобувачем. Вони є доповненням до лекційного курсу.

5. Методи навчання

Традиційні методи навчання (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий/евристичний, дослідницький метод, метод проблемного викладу). Інтерактивні методи навчання (евристична бесіда, мозковий штурм, тренінг, ділова/рольова гра). Новітні освітні технології (презентації, використання мультимедіа). Практичні методи (семінарські заняття, робота з кейсовими завданнями тощо). Наочний метод (ілюстрації, демонстрації). Словесні методи (лекції, презентації, дискусії тощо).

6. Методи та форми контролю

Відповідно до вимог освітнього процесу для успішного засвоєння знань здобувачами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

- **систематичний поточний контроль знань** здійснюється під час семінарських і практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до

доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.

- **оцінювання рівня виконання самостійної роботи** проводиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту у формі доповіді, реферату.

Форма підсумкового контролю – іспит на основі суми балів набраних за кожний кредит та складання власне іспиту.

Особливості проведення семестрового підсумкового контролю відображаються в робочій програмі та описі дисципліни і доводяться до відома здобувачів групи на першому занятті з дисципліни.

Система оцінювання

Поточний контроль успішності здобувачів здійснюється в усній та письмовій формах під час проведення практичних заняттях. Оцінка поточного контролю знань здобувачів виставляється за:

1. Систематичність та активність на практичних заняттях, при цьому оцінюється рівень знань продемонстрованих у відповідях і виступах на заняттях, активність при обговоренні дискусійних питань.

2. Виконання домашніх письмових завдань, передбачених самостійною роботою здобувача.

3. Виконання тематичних контрольних робіт (при цьому оцінка виставляється за практичні навички та теоретичні знання яких набули здобувачі після опанування певної теми, за результатами тестування, відповідей на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, виробничих ситуацій, виконання індивідуальних занять, у тому числі підготовки рефератів).

Облік успішності здійснюється у відповідному журналі групи у традиційній 5-бальній шкалі.

На підсумковому занятті викладач розраховує і доводить до відома здобувачів середню із всіх поточних оцінок.

Поточний контроль (УПК/ППК : max. сума 75 балів):

1. Усний поточний контроль (УПК: max. 5 балів): Усна відповідь (розкриття теоретичних питань) на практичному занятті оцінюється від 1 до 5 балів.

2. Письмовий поточний контроль (ППК: max. 10 балів), а саме: 38

2.1. Тест (max 2 бали).

Письмове тестове завдання з окремої теми оцінюється наступним чином: 8-10 правильних відповідей - 2 балів; 1-7 правильних відповідей – 1 бал;

2.2. Письмове завдання за темою практичного заняття, або психологічний диктант (психологічний глосарій до теми) оцінюється max. 3 бали.

2.3. За самостійну роботу (max. 5 балів за виконання самостійних завдань до теми практичного заняття, а саме опрацювання першоджерел та ведення конспекту першоджерел).

У випадку коли здобувач не готовий до виконання завдання, йому нараховується 0 балів.

3. Підсумковий поточний контроль знань здобувачів (ППКЗ)

Контрольна робота оцінюється max. у 5 балів за схемою: 5. Менше 60% прав. відповідей «2» (незадовільно) 60-75% прав. відповідей «3» (задовільно)

75-90% прав. відповідей «4» (добре) 90-100% прав. відповідей «5» (відмінно)

5. Підсумковий модульний контроль успішності здобувачів

Після вивчення здобувачами тем ЗМ (змістовного модулю) навчального курсу, проводиться модульний контроль. Для його проведення використовуються варіанти контрольних модульних робіт. Зміст завдань охоплює всі питання тем винесених на самостійне вивчення. Складовими частинами варіанту контрольного модульного завдання є: тести, теоретичні питання та ситуаційна вправа.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі письмового тестування за програмою даної навчальної дисципліни, яке складається з 60 питань. Шкала оцінювання виглядає наступним чином: 60 правильних відповідей – 100 балів; 57-59 правильних відповідей – 90 балів; 51-56 правильних відповідей – 82 бала; 45-50 правильних відповідей – 74 бали; 39-44 правильних відповідей – 64 бали; 30-38 правильних відповідей – 60 балів; 11-29 правильних відповідей – 59 балів; 0-10 правильних відповідей – 34 бала.

У разі якщо здобувач не виконує тестового модульного контрольного завдання, залік складається в усній формі відповідно до затвердженого переліку залікових питань і загальноприйнятих критеріїв оцінювання.

Протягом вивчення курс «Психологія праці» здобувачі денної форми навчання повинні виконати дві комплексні модульні роботи (ККР № 1 за темами 1-6 та ККР № 2 за темами 7-13).

У разі відсутності здобувача під час проведення модульного контролю з поважних причин, підтверджених відповідними документами, здобувач виконує перевірочну роботу у погоджений з викладачем час. У всіх 40 інших випадках відсутність здобувача під час модульного контролю автоматично зараховується йому як незадовільна оцінка (0 балів) за відповідний модуль.

Оцінювання знань здобувачів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

7. Перелік питань до іспиту

1. Предмет психології праці.
2. Об'єкт та основні завдання психології праці.
3. Місце психології праці у системі психологічних наук.
4. Основні напрями досліджень у психології праці.
5. Зв'язок психології праці з іншими науками.
6. Значення психології праці у сучасному суспільстві.
7. Історія становлення психології праці.
8. Основні етапи розвитку психології праці.
9. Роль зарубіжних досліджень у розвитку психології праці.
10. Розвиток психології праці у вітчизняній науці.
11. Основні наукові підходи до вивчення трудової діяльності.
12. Сучасні тенденції розвитку психології праці.
13. Поняття професії та її психологічний зміст.
14. Соціальне значення професії у житті людини.
15. Професія як система соціальних відносин.
16. Основні характеристики професійної діяльності.
17. Класифікації професій.
18. Психологічна класифікація професій за Є. О. Климовим.
19. Професійна діяльність як форма соціальної взаємодії.
20. Поняття професійної орієнтації.
21. Основні завдання професійної орієнтації.
22. Принципи професійної орієнтації.
23. Структура системи професійної орієнтації.
24. Психологічні особливості професійного самовизначення.
25. Методи професійної орієнтації.
26. Роль психолога у системі професійної орієнтації.
27. Професійна інформація як складова профорієнтаційної роботи.
28. Основні джерела професійної інформації.
29. Значення професійної інформації для вибору професії.
30. Поняття професійного навчання.
31. Основні форми професійного навчання.
32. Психологічні особливості професійного навчання.
33. Роль мотивації у професійному навчанні.
34. Поняття професійного відбору.
35. Основні етапи професійного відбору.
36. Методи професійного відбору.
37. Психологічні критерії професійного відбору.
38. Поняття професійної адаптації.

39. Етапи професійної адаптації.
40. Фактори успішної професійної адаптації.
41. Особливості трудової діяльності осіб зрілого віку.
42. Психологічні особливості працівників похилого віку.
43. Проблеми професійної адаптації людей старшого віку.
44. Психологічна підтримка працівників похилого віку.
45. Соціально-психологічні аспекти професійної активності людей старшого віку.
46. Значення трудової діяльності у житті людей похилого віку.
47. Поняття суб'єкта праці.
48. Структура суб'єкта праці.
49. Психологічні якості суб'єкта праці.
50. Професійно важливі якості особистості.
51. Роль мотивації у діяльності суб'єкта праці.
52. Індивідуальні особливості працівника у трудовій діяльності.
53. Розвиток суб'єкта праці у професійній діяльності.
54. Поняття формування професійних кадрів.
55. Основні етапи підготовки професійних кадрів.
56. Психологічні аспекти формування професійної компетентності.
57. Роль професійної підготовки у розвитку особистості.
58. Психологічні фактори професійного становлення.
59. Проблеми підготовки сучасних фахівців.
60. Роль психології праці у формуванні професійних кадрів.
61. Поняття професійної атестації.
62. Мета та завдання професійної атестації.
63. Методи оцінювання професійної діяльності працівників.
64. Поняття професійного консультування.
65. Основні види професійного консультування.
66. Етапи професійного консультування.
67. Роль психолога у професійному консультуванні.
68. Поняття стабілізації трудових кадрів.
69. Психологічні фактори стабільності трудового колективу.
70. Підвищення професійної працездатності працівника.
71. Фактори підвищення ефективності трудової діяльності.
72. Психологічні аспекти організації праці.
73. Методи підвищення мотивації працівників.
74. Поняття трудового колективу.
75. Соціально-психологічна структура колективу.
76. Міжособистісні відносини у трудовому колективі.
77. Психологічний клімат колективу.
78. Конфлікти у трудовому колективі та шляхи їх вирішення.
79. Роль лідерства у трудовому колективі.
80. Формування ефективної команди працівників.
81. Поняття безпеки праці.
82. Психологічні фактори безпеки трудової діяльності.

83. Поняття ергономіки.
84. Основні принципи ергономіки.
85. Психологічні аспекти організації робочого місця.
86. Психологічні причини виробничого травматизму.
87. Методи підвищення безпеки праці.
88. Роль психології праці у забезпеченні безпечних умов праці.
89. Психофізіологічні фактори працездатності працівника.
90. Значення ергономіки для підвищення ефективності праці.

8.Методичне забезпечення

1. Підручники.
2. Методичні розробки проведення семінарських, практичних занять.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Гудімова А.Х. Психологія праці [Електронний ресурс]: електрон. навчальний посібник до самостійної роботи. - Одеса: Одес. нац. Ун-т. ім. І.І. Мечникова, 2023. — 25 с.
2. Кириченко В.В. Психологія праці : навчальний посібник. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с

Додаткова:

1. Баглицький І.О. Психологія праці: Підручник. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2008. – 665 с.
2. Балка В.В. Психологія праці особистості: Навчально-методичний посібник. – К.-Кременчук: П.П Щербатих, 2006. – 76 с.
3. Карпіловська С.Я., Міттельман Р.Й., Синявський В.В., Ткаченко О.М., Федошин Б.О., Яцишин О.О. Основи професіографії. Навчальний посібник. К.: МАУП, 1997. – 148 с.
4. Корольчук М.С, Психофізіологія діяльності / Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 400 с.
5. Лесько О. Й. Етика ділових відносин: навч. посібник / Лесько О.Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 320 с.
6. Лесько О. Й. Етика ділових стосунків : навч. посібник / Лесько О. Й., Прищак М. Д., Рузакова Г. Г., Залюбівська О. Б. – Вінниця : ВНТУ, 2009. – 187 с.
7. Мазяр О.В, Кириченко В.В., Психологія праці: модульний курс, 2014 р. – 190 с.
8. Малхазов О.Р. Психологія праці: Навч. Посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: підручник : У 2-х кн. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Орбан-Лембрик Л. Е.

– К. : Либідь, 2004. – 574 с.

10. Прищак М.Д., Лесько О.Й. Психологія управління в організації: навчальний посібник /М.Д. Прищак, О.Й. Лесько. – Вінниця, 2013. – 141с.

11. Самолюк Н.М. Фізіологія і психологія праці: Навчальний посібник.- Рівне: НУВГП, 2013. – 330 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

2. Ресурсний центр «Гурт». URL: <https://gurt.org.ua/>

3. CIVICUS – World Alliance for Citizen Participation (Світовий альянс для участі громадян). Accesses mode : <http://www.pgexchange.org/>

4. Dr. Clare W. Graves Website Accesses mode : <http://www.clarewgraves.com/>

5. European CAF Resource Centre – EIPA. Accesses mode : <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>

6. Knowledge Hub. Access mode : <https://knowledgehub.local.gov.uk>

7. Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>